

Genel Yayın Sıra No:158
2009/24
ISBN No: 978-605-5614-15-7

Kapak
Can Eren

Tasarım / Uygulama
Referans Ajans
Tel: +90.212 347 32 47
e-mail: info@referansajans.com

Baskı
Sanat Matbaacılık
Medya ve Reklam Hizm. San. Tic. Ltd. Şti.
Hattat Halim Sokak No: 13
Balmumcu - Beşiktaş / İstanbul
Tel: +90.212 267 04 23
e-mail: as@sanatmatbaacilik.com

Birinci Basım: Kasım 2009

İstanbul Barosu Yönetim Kurulu Kararıyla 1.000 adet basılmıştır.

İstanbul Barosu
&
Spor Hukuku Enstitüsü

SPORDA ÖZERKLİK

*“Spor Federasyonları
Özde mi Yoksa Sözde mi Özerktir?”*

Sporun ve Spor Hukukunun en yaşamsal konularından
biri hakkında görüşler ve tartışmalar.

16 - 17 Mayıs 2009
Orhan Apaydın Konferans Salonu

Editör
Av. Kısmet ERKİNER

İSTANBUL BAROSU YAYINLARI
İstiklal Caddesi Orhan Adli Apaydın Sokak
1. Baro Han Beyoğlu / İstanbul
Tel: (0212) 251 63 25 (pbx) / Faks: (0212) 293 89 60
dergi@istanbulbarosu.org.tr

İÇİNDEKİLER

Önsöz	9
Editörün Sunumu	15
SPORDA ÖZERKLİK KONFERANSI	
Konferans Açılış ve Protokol Konuşmaları	17
• Birinci Oturum:	
ÖZERKLİK	25
• İkinci Oturum:	
SPORDA ÖZERKLİĞİN YASAL DAYANAKLARI	79
• Üçüncü Oturum:	
FEDERASYONLARIN YAPILANMALARI	133
• Dördüncü Oturum:	
SPORDA YARGI YAPILANMASI VE İŞLEYİŞİ	171
• Beşinci Oturum:	
ÖZERKLİK İLE FEDERASYONLARIN DENETİM DÜZENİ	241
SPOR FEDERASYONLARININ ÖZERKLİĞİ İLE İLGİLİ MEVZUAT	
• GSGM TEŞKİLAT VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUN	274
• GSGM ÖZERK FEDERASYONLAR ÇERÇEVE STATÜSÜ	294
• GSGM ÖZERK FEDERASYONLAR ÇERÇEVE STATÜSÜNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR STATÜ	301
• GSGM ÖZERK FEDERASYONLAR ÇERÇEVE STATÜSÜ (tasarı) ...	306
• 2008 SPOR ŞURASI Spor Hukuku Kararları	318
• CUMHURBAŞKANLIĞI DEVLET DENETLEME KURULU Rap.	328
• TFF KURULUŞ VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUN	344

İSTANBUL BAROSU
SPOR HUKUKU KOMİSYONU

Baro Başkanı	Av. MUAMMER	AYDIN
Koordinatör	Av. CESUR	KILINÇ
Koordinatör	Av. UFUK	ÖZKAP
Kom. Başkanı	Av. ENGİN	TUZCUOĞLU
Başkan Yrd.	Av. BERK	AĞANOĞLU
Sekreter	Av. MUHAMMAD EMİN	ÖZKURT
	Av. GÖKHAN	ÖZOĞUL
	Av. YILDIRAY	EFİL
	Av. MÜBERA	BEYAZADAM
	Av. GÖKHAN	HANİKOĞLU
	Av. ERDAL	KAYA
	Av. ŞEKİP	HARDAL
	Av. SERKAN	ÇAKMAKLI
	Av. GÜLÇİN	ARU CANTÜRK

ÖNSÖZ

İstanbul Barosu ve Spor Hukuku Enstitüsü tarafından 16 – 17 Mayıs 2009 Cumartesi ve Pazar günleri Orhan Apaydın Konferans Salonu'nda ortaklaşa düzenlenen “*Sporda Özerklik*” konulu panelde özerklik konusu tartışıldı.

Öncelikle belirtmek isterim ki evrensel kültürün bir parçası, dili, ırkı, dini, tabiyeti farklı insanları birleştiren önemli bir vasıta ve dünya barışına katkı sağlayan bir etkinlik olarak spor; belirli ölçüde güç ve beceri gerektiren yarışmalı ve eğlenceli faaliyetler olarak tanımlanmaktadır. Tam tanımıyla spor; fiziksel faydalarının yanı sıra aynı zamanda insanların ruhsal sağlığını da olumlu yönde etkilemek, sosyal ve moral kazançlar sağlamak amacı ile yapılan hareketlerin bütünüdür de ifade eder. Keza filologlarca ifade edildiği üzere “*spor*” kelimesi, Eski Fransızca kökenli olup “*Disporter/Desport*” yani “*eğlenmek, dikkati başka bir alana yönlendirmek*” anlamına gelen sözcüklerden türetilerek 17. Yüzyıl sonrasında ilk hecenin düşmesi kaidesiyle “*Sport*” biçimiyle günümüze taşınmış bir kelimedir.

Araştırmalar sonucunda ortaya çıkan genel görüş uyarınca; spor, insanlığın yeryüzüne yayılmasıyla başlamıştır. Zira; aksi bir görüşü kabul ederek, bilinen tarihinin başlangıcından beri öncelikle kendi egolarını tatmin etmek amacıyla kendisi için dolayısıyla da içinde bulunduğu toplum için çalışmış ve efor sarfetmiş olan insanlığın doğadaki ilk hareketini spor olarak kabul etmek ve sporu, vücudu çalıştırmak suretiyle elde edilen güçle bazı işleri yapmak anlamında kullanmak, mantıklı gözükmemektedir.

Terminolojik ve etimolojik tanımda da belirttiğim gibi sportif öğelerin tümünde dinlenmek ve eğlenmek olduğu kadar aynı zamanda sosyal açıdan kaynaşmak amacı da mevcuttur. Sporun bu niteliği, hususiyetle Antik Yunan'da Olympia kentinde Olimpiyat Oyunları'nın yapılmaya başlamasıyla daha da belirginleşmiştir. Yunan polisleri bu oyunları hem savaşa yönelik fiziksel bir çalışma hem de askeri güç gösterisi olarak kabul etmiş ve savaş meydanındaki üstünlük ve hakimiyet mücadelelerini olimpiyat oyunlarına da taşımışlardır. Olimpiyat Oyunları, Yunan yarımadasının Roma İmparatorluğu tarafından ele geçirilmesi ve geliştirilmesiyle sporun etimolojik kökenine ve sosyo-kültürel amacına daha uygun bir misyon yüklenmiş ve Roma İmparatorluğu'nun resmi dini haline gelen Hristiyan inanışlarına aykırı olduğu gerekçesiyle 393 yılında İmparator Theodosius tarafından kaldırılana kadar her 4 yılda bir tekrarlanarak tarih sahnesinde sosyalleşme alanında önemli faktörlerden biri olarak yerini almıştır.

Oyunları tekrar organize etme çabası 19. yüzyılın ortalarında Alman arkeologların Olympia antik kentinin kalıntılarını bulmasından itibaren

artmış ve nihayet 1870-1871 Almanya-Fransa savaşından yenik ayrılan Fransa'nın savaşı kaybetme nedenini Fransa'da gerçek anlamda fiziksel eğitimin verilmemesine bağlayan ve bunu sporla aşma düşüncesine giren ayrıca spor ile ülkeleri birbirlerine yakınlaştırarak bu yolla yapılan rekabet ile savaşları önleme amacını güden Baron de Coubertin'in çabalarıyla 16-23 Haziran 1894 tarihleri arasında Paris'te (Sorbonne Üniversitesi) düzenlenen kongrede ilk modern olimpiyat oyunlarının da antik oyunların doğum yeri olan Atina'da, 1896 yılında yapılmasına karar verilmiştir. Ayrıca Oyunları organize etmek için Uluslararası Olimpiyat Komitesi (IOC) kurulmuştur.

Bu tarihsel gelişimden de anlaşılacağı üzere bir bilim dalı olarak spor, çeşitli aşamalardan geçerek bugün bulunduğu noktaya gelmiştir. Önemli bir kitle eğitim vasıtası olan sporun, gerek insan bedenini fiziki yönüyle geliştiren gerekse insanın egosunu, davranış niteliğini ve psikik yapısını belirleyen yeni bir bilim dalı olarak ortaya çıkmasında sporun sağladığı bedensel ve ruhsal anlamdaki doyum olanaklarının, serbest zamanları ve yaşam seviyeleri düzenli olarak artan sanayileşmiş ülkelerde yaşayan insanların özlemine duyduğu yeni bir yaşam şeklinin ayrılmaz bir parçasını teşkil etmesinin büyük bir etkisi vardır.

Sosyal bir uğraş olarak yaşam alanına girdiği 1900'lü yılların aksine sosyal sınıflar arasındaki sınırların kalkmaya başladığı ve sporun toplumun her kesiminden insanın ilgisini çekmeye başladığı II. Dünya Savaşı'ndan sonraki yıllardaysa spor, seyir zevki sağlayan bir aktivite olarak görülmeye başlanmış ve kısa süre içinde büyük mesafeler katederek önemli bir sanayi halini almıştır.

Biz hukukçular açısından önemli olan nokta, sporun ekonomik gelişiminden çok, artan sorunları ve kendine özgü yapısı itibariyle kendi hukuki normlarına ihtiyaç duyup duymayacağı olmuştur. Bu noktada açıkça görülmektedir ki; spor, geçirdiği aşamalar nedeniyle, ister keyif ister sanayi olarak algılandığı, kurallarının bağımsızlığı ve işleyişindeki farklılık nedeniyle ayrı bir disiplin olarak kendi hukukuna gereksinim duymaktadır. Sporun duyduğu bu gereksinimin, toplumun genel düzenini, sağlığını ve yararını korumayı amaç edinen ceza hukuku, borçlar hukuku veya iş hukuku gibi temel hukuk disiplinleriyle giderilmesi de olası değildir. İşte bu noktada ulusal sınırları aşmış çoktan uluslar arası boyutlara ulaşmış olan sporun kendi hukukuna olan ihtiyacı iyice belirmiş 1995'teki Bosman Kararları ile sporda ve spor hukukunda önemli bir etki yaratan Avrupa Birliği Adalet Divanı, bu etkisini Maros Kolpak ile ve Uluslararası Spor Tahkim Mahkemesi (CAS) yakın tarihli Abdrew Neil Webster (30 Ocak 2008 tarihli CAS 2007/A/1298,1299,1300 dosya numaralı davalar) kararları ile daha da arttırarak spor hukukunun gelişimine öncülük etmiştir.

Bugün Spor Hukuku, Avrupa ve Amerika'da özellikle 1970'li yılların ikinci yarısından itibaren aşamalı olarak bağımsız bir hukuk disiplini haline gelmiş ve kurumsallaşmıştır. Spor hukukunun Türkiye'deki gelişimine bakıldığında ise panelin açılış konuşmaları bölümünde konuşan Spor Hukuku Enstitüsü Başkanı Av. Kısmet Erkiner'in de belirttiği gibi Türkiye spor hukuku ile ilgilenmekte oldukça geç kalmış görülmektedir. Her ne kadar 1938 ve sonrası yıllarda yani batılı toplumlardan çok daha önce "*BEDEN TERBİYESİ VE SPOR*" adlı derginin üç sayısında (1940/24, 1941/25, 1941/26) Necdet AZAK imzasıyla ve "*SPOR HUKUKU*" başlığı altında bir yazı dizisinin yayımlandığı bilinmekteyse de bu ilk tespitlerin daha sonraları kaybolup gittiği ve futbolun, iş adamlarının kulüp başkanlığı yaptığı ve bazı büyük kulüplerin bütçelerinin çok yüksek miktarlara ulaştığı bir sanayi haline geldiği yakın zamana kadar bu alandaki gelişmelerin oldukça yavaşladığı görülmektedir. Öyle ki yine Av. Kısmet Erkiner'in belirttiği gibi önceki spor şuralarının gündeminde bile bulunmayan bu konu ilk olarak 2008 yılında yapılan 6. Spor Şurasının gündemine girmiş ve burada alınan kararlar kapsamında Cumhurbaşkanlığına bağlı Devlet Denetleme Kurulu'nun 2 Nisan 2009 tarihinde yayınlanan raporuyla "*Spor Hukuku*" tescil edilmiştir.

Oysa ki sporun tanımında belirtildiği ve Olimpiyatlar ile de amaç edinildiği üzere spor; dinlenmek ve eğlenmek olduğu kadar aynı zamanda toplumla özdeşleşmek yani sosyal açıdan kaynaşmak amacı da taşıyan, belirli ölçüde güç ve beceri gerektiren fiziksel aktiviteler bütünü olması sebebiyle korunması gereken en temel haklardan biri niteliğindedir. Nitekim ülkemizde de 1982 anayasasının 59/1 maddesindeki: "*Devlet, her yaştaki Türk vatandaşlarının beden ve ruh sağlığını geliştirecek tedbirleri alır, sporun kitlelere yayılmasını teşvik eder.*" hükmü de bunu açıkça ortaya koyar niteliktedir. Bununla beraber, ülkemizde, bu hükümle meşalesi yanan spor ve spor hukuku, halen daha tam anlamıyla ayakları yere basan, temel normları oluşmuş ya da içtihadi bir geçmişe kavuşmuş değildir. Buna karşılık spor hem 1982 Anayasası'nda (17, 42, 48, 49 ve 59. maddeler) temel bir hak olarak devlete karşı korunmuş ve devletin himayesine bırakılmış hem de özel hukukta kişilik hakları (MK md.23) kapsamı içinde diğer şahıslara karşı sübjektif bir hak olarak tanınmıştır.

Karma sistem olarak adlandırabileceğimiz özel kişiler ile devletin birlikte hareket etmesi esasına dayanan Türk spor örgütlenmesine ilişkin asıl yasal düzenleme 1986 tarih ve 3289 sayılı "*Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü'nün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun*"dur. Bu kanun uyarınca, en altta spor kulüpleri yer alır; spor kulüpleri bir araya gelerek Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü'nün idari vesayetine tabi olan federasyonları oluştururlar. Bu noktada idari vesayet, federasyonların iş başına gelmelerinin, yönetimlerinin ve denetlenmelerinin sürekli olarak

GSGM'nün belirlediği kurallar dahilinde meydana gelmesini ifade eder ki GSGM'nün pek çok durumda fiili olarak yönetim ve denetimi elinde bulundurması hem federasyonların yönetiminde zorluk yaşanmasına hem de federasyonların siyasi ve başka yapılanmalara açık olmasına sebep olmuştur. Bununla birlikte, liberal düşünce ve ekonomi çerçevesinde, Devlet'in pek çok alandan süratle çekilerek buraları özel kişilere bırakma amacını güttüğü bilinmektedir. Bu anlamda spor bakımından Devlet, federasyona sahip olup, fiili olarak spor yaptıran, bunun için para veren bir kurum olmaktan ziyade, spor yapanları denetleyen, bu faaliyetleri düzenleyen bir alana doğru çekilmektedir ki bu da en kaba tanımıyla özerkliği ifade etmektedir.

Türkçeye “özerklik/muhtariyet/otonomi” olarak tercüme edilmiş “*autonomy*” kelimesi köken olarak yunanca “*ben, öz, kendi kendine*” anlamına gelen “*autos*” ve “*kural, yasa*” anlamına gelen “*nomos*” kelimelerinin birleşmesinden oluşmaktadır. Buradan da anlaşılacağı üzere özerklik, en genel anlamıyla bir birimin diğer birimlerden tamamen bağımsız olmasıyla onlara doğrudan bağımlı olması arasındaki bir duruma işaret etmektedir. Hukuki bir ifadeyle özerklik; herhangi bir birimin kendi kendisini yönetmesi, kendisine ilişkin kararları kendisinin alabilmesi, kendi kurallarını koyabilmesi ve kendi kendine yetebilmesi durumunu ifade eder.

Spor yönetimi alanında özerklik kavramı, spor federasyonlarının devlet yönetimi ve denetiminden çıkarılarak kendi faaliyet alanları içinde düzenleme yapma, karar alma, bu kararları uygulama ve denetleme bakımından özgürlük ve serbestiyeye sahip olmaları, yönetim, karar ve denetim organlarının özel güvencelerle donatılmış olmaları ve mali anlamda serbesti kazanmaları şeklinde açıklanmaktadır.

Bununla beraber her ne kadar spor yönetimi alanında özerklik kavramı mevcut olsa da bu konu açısından başlıca sorun federasyonların hukuki niteliği ve buna bağlı olarak özerk statüye kavuşup kavuşamayacakları hususundadır. Bu noktada öncelikle yeniden müracaat edilmesi gereken husus özerklik kavramının tanımıdır. Daha önce de belirttiğim üzere özerklik, kararlarını tek başına alıp herhangi bir başka makamın iradesine ihtiyaç olmaksızın herhangi bir makamın direktif ve talimatları olmaksızın yasalar çerçevesinde hukuk düzeninde etki ve sonuçlar yaratabilme gücüne sahip olan kamu tüzel kişilerine özgü bir müessesedir. Federasyonların ise kamu hukuku tüzel kişileri değil de Türk Medeni Kanunu ve Dernekler Kanunu'na uygun olarak kurulan özel hukuk tüzel kişileri olduğu düşünüldüğünde özerkliğin tanımında yer alan “*kamu tüzel kişilerine özgü*” ifadesinin spor yönetimi alanında özerklik kavramının kullanılmasından kafa karıştırıcı ve tartışılması gereken bir husus

olduğu ve yine “özerklik” kavramı yerine “bağımsızlık ve tarafsızlık” gibi kavramların kullanılıp kullanılmayacağına hukuk çevrelerce tartışmaya açılması gerektiği son derece açıktır.

Türkiye’de çeşitli dönemlerde spor yönetimi alanında daha etkili, daha hızlı ve daha ekonomik bir yönetim sağlanması ve faaliyetlerin daha iyi yürütülmesi amacıyla özerklikle ilgili bir takım çalışmalar yapılmasına rağmen somut ilk adım futbolda atılmış ve 17 Haziran 1992 tarihinde kabul edilen 3183 sayılı Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunla TFF özerklik kazanarak GSGM bünyesinden ayrılmıştır. Bu yapılaşmadan yaklaşık 12 sene sonra 3182 sayılı GSGM kanununa 04.03.2004 tarihinde 5105 sayılı kanun ile “özerklik” başlıklı ek madde 9 eklenmiş ve bazı kriterlerin karşılanması ve bu yönde talepte bulunulması şartıyla federasyonların özerk hale getirilebileceği hükme bağlanmış, bunun neticesinde GSGM bünyesinde yer alan 59 federasyondan 54’ü özerk bir statüye kavuşmuştur. Bu madde uyarınca özerk federasyonların; organları genel kurul tarafından seçimle göreve gelen, her türlü kararlarını kendi organları içerisinde alan, bütçesi genel kurul tarafından onaylanan ve ibra edilen özel hukuk hükümlerine tabi federasyonlar olarak ifade edildikleri görülmektedir. Bu çerçevede özerkliğin 2 görünüm şekli ile karşılaşılmaktadır: İdari Özerklik ve Mali Özerklik.

• İdari Özerklik, federasyonların kendi organları aracılığıyla serbestçe karar alabilmelerini, bu bağlamda federasyon yönetimlerinin atama ile değil seçimle göreve gelmeleri ve herhangi bir kişi ya da organın talimat ya da onayını almaksızın kendi bağımsız organları marifetiyle karar alabilmelerini ifade eder.

• Mali Özerklik ise federasyonların ayrı mal varlığına sahip olabilmelerini ve kanunların öngördüğü esaslar çerçevesinde kendi organlarının kararlarına dayanarak harcama yapabilmeleri esasına dayanır.

Ek madde 9’da da belirtildiği üzere bir federasyonun talepte bulunması durumunda merkez danışma kurulunun uygun görüşü, genel müdürlüğün bağlı olduğu Bakanın teklifi ve Başbakan’ın onayı ile özerkleşmesi bakımından karşılanması gereken kriterler şunlardır:

- a) faal sporcu sayısı.
- b) faal kulüp sayısı.
- c) spor dalının ülkemiz veya dünyadaki yaygınlığı ve gelişme potansiyeli.
- d) gelirlerinin giderlerini karşılayabilme yeterliliği
- e) spor dalının olimpiik olup olmadığı.
- f) federasyon veya bağlı kulüplerin tesis durumu.

İlgili madde uyarınca Resmi Gazete’de yayımlanması suretiyle özerkliği onanan federasyon, hazırlayacağı ana statü ve buna bağlı talimatlara göre genel kurulunu ve yetkilendireceği diğer organlarının oluşumunu, görev ve yetkilerini kendi belirler. Bununla beraber belirtmek gerekir ki özerk federasyonların; genel kurullarının toplanması ve çalışmalarına ilişkin usul ve esaslar ile kimlerin oy kullanabileceği ve tahkim kurulu ile ilişkileri GSGM tarafından düzenlenecek çerçeve statü ile belirlenir. Yani spor hukuku bakımından özerklik tanımını belirttiğim üzere bütün bu özerk yapıya rağmen özerk federasyonların her türlü faaliyet ve işlemleri genel müdürlüğün bağlı olduğu bakanlığın denetimine tabidir.

Özerk federasyonlar için en önemli unsurun idari özerklikten çok mali özerklik olduğu; ancak bu unsurun aynı zamanda özerk federasyonların en önemli sorunu olduğu da bir gerçektir. Keza bu unsur aynı zamanda spor hukuku ve özerklik alanında daha detaylı bir hukuki düzenleme yapmayı gerekli kılan en önemli husustur. GSGM’ye bağlı özerk olmayan federasyonlar, faaliyetlerini her sene devletten aldıkları bütçe ile gerçekleştirmektedirler; yani bu federasyonlar bakımından asıl olan gelirlerini devletten elde etmeleridir. Buna karşın özerk federasyonlar bakımından federasyonların kendi gelirlerini elde etmeleri kural, devlet yardımı almaları ise istisna niteliğindedir. Her ne kadar geçici 9. madde ile bu uygulama için, alışık olunmayan şekilde, 3 yıllık bir geçiş süresi öngörülmüş olsa ve ayrıca bu federasyonların tüm gelirleri her türlü vergi, resim ve harçtan muaf olsa da mali özerklik, sporun ve spor hukukunun dolayısıyla da çok fazla genç nüfusa sahip Türkiye’nin sırtında bir kambur olarak varlığını sürdürmektedir.

Sonuç olarak; aynı zamanda “*Spor Hukuku*”nun tescil edildiği, Devlet Denetleme Kurulu’nun Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü’ne ilişkin 2 Nisan 2009 tarihinde yayınlanan raporundaki gözlemleri, spor organlarının özerkliği konusunda daha alınacak çok yolun bulunduğunu açıkça göstermektedir. Spor Hukuku Enstitüsü ile ortaklaşa düzenlediğimiz bu Konferans sonucunda ortaya çıkan bu eserin söz konusu raporda da belirtildiği üzere var olan eksikliklerin tamamlanması ve aksaklıkların giderilmesi hususunda yol gösterici olacağını ümit ediyor; bu Konferansın düzenlenmesinde, gerçekleşmesinde ve bu eserin ortaya çıkmasında emeği geçen herkese teşekkürlerimi sunuyorum, keyifli okumalar diliyorum.

Av. Muammer AYDIN
İstanbul Barosu Başkanı

EDİTÖRÜN SUNUMU

Bu kitabın içeriği 16-17 Mayıs 2009 tarihinde yapılan “SPORDA ÖZERKLİK KONFERANSI”nda Panelistlerin sunumlarından, bir kısım panelistin bu sözlü – özet sunumlarını daha sonra geliştiren ve pekiştiren “Makaleleri”nden ve sunumlar sonrasında Konferans katılımcılarınca yapılan katkılar, panelistlere sorulan sorular ve verilen cevaplardan oluşmaktadır.

“İstanbul Barosu” ve “Spor Hukuku Enstitüsü Derneği” tarafından düzenlenen “SPORDA ÖZERKLİK” Konferansı gerekçesini T.C. Başbakanlık Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü’nün 26-28 Kasım 2008 tarihleri arasında Ankara’da gerçekleştirmiş olduğu SPOR ŞURASI 2008’den almıştır.

Şura Kararlarının Spor Hukuku Bölümünde konumuzla ilgili şu ifadeler bulunmaktadır:

“5. Federasyonlar:

a) *Özerk federasyonların hukuki statüsünün uygulamada tereddüte yer vermeyecek (vergi mükellefiyeti, personel istihdamı ve diğer konularda) şekilde belirlenmesi;*

b) *Federasyonların özerkliği söz konusu olduğunda, bununla kastedilenin ne olduğunun ortaya konulması, özerkliğin kazanılma sürecinden başlayarak;*

- *Federasyonların kendi kararlarını alabilmesini,*
- *Kararlarını kendilerinin, zedeleyici denetim olmaksızın, uygulayabilmelerini,*
- *Çıkacak uyuşmazlıkları kendisinin çözümlenebilmesini sağlayacak şekilde düzenleme yapılması;*

c) *Özerk federasyonlarca da özerklikle birlikte gelen hak ve yetkiler ile görev ve sorumluluklar hususunda bilgi eksikliği bulunduğundan, özerklikle ilgili tüm çevrelere bilgi vermeye yönelik “Özerklik Konferansı” düzenlenmesinin yararlı olacağı; görüşü kabul edilmiştir.”*

Yukarıdaki Şura kararı ışığında tertiplenen bu Konferansta konular 5 oturumda irdelenmiş ve her oturumda Panelistlerin sunumlarının hareket noktalarını, sunumlarını sınırlayıcı olmamak kaydıyla, her Oturuma verilen “Ana Konu Başlığı” ve bu başlık altında Editörün önceden sorduğu sorular oluşturmuştur.

Editör olarak, çok düşündükten sonra, Konferans sırasında yapmış olduğum konuşmalar dışında, bu kitabı basıma hazırlarken, ayrıca ilave fikirler ileri sürmenin, editörlüğün verdiği bir ayrıcalık olacağına ve bu

imkânı kullanmanın diğer Konferans katılımcılarına karşı bir haksızlık olacağı kanaatine vararak, bundan kaçınmaya karar verdim.

Ancak, yeni birşey söylememe kaygım, bazı vefa borçlarını yerine getirmeme engel olmamalı. Bunların başında, tabii ki gerekli teşekkürleri ifade etmem gerekiyor.

Öncelikle, bu Konferansı Enstitümüzle birlikte ve Konferans sponsorluğunu da yüklenerek tertiplemeye karar vermiş olan İstanbul Barosu'nun mümtaz Başkanı Sayın Av. Muammer Aydın'a, Konferansın tamamında hazır bulunmuş olan Yönetim Kurulu üyesi Sayın Av. Cesur Kılınç'a, Türk Spor ve Spor Hukuku için çok yararlı olan bu kararı almış olan tüm İstanbul Barosu Yönetim Kurulu Üyelerine şükranlarımı sunuyorum.

Konferans'ın Moderatörleri ve Panelistleri olarak katılım davetlerimi geri çevirmeyerek, konuya büyük katkı ve açılımlarda bulunmuş olan tüm Üniversite Öğretim Üyeleri, Federasyon Başkanları, TBB Başkan Yardımcısı, TMOK Başkan Yardımcısı, GSGM Hukuk Müşavirleri ve Müfettişi dostlarıma teker teker teşekkür ediyorum.

Konferansımızda Panelist olarak tebliğ sunan, ya da müdahaleleri ve soruları ile konulara önemli katkılarda bulunmuş olan (alfabetik sırayla) Atletizm, Bedensel Engelliler, Boks, Dağcılık, Dans, Dart-Bocce-Bilardo, Görme Engelliler, Güreş, Herkes İçin Spor, Kano, Karate, Kayak, Orientiring, Satranç, Sualtı Sporları, Su Topu, Triatlon, Voleybol, Yelken, Yüzme Federasyonlarımızın Başkan, Yönetici ve Hukukçularına bütün bu katkılarından ötürü teşekkür ediyorum.

Konferansımız nicelik olarak, böylesi toplantılara katılımlar ile mukayese edildiğinde tatminkâr bir sayıya ulaşırken, bilhassa nitelik olarak fevkalade geçmiştir. Bu niteliğe katkılarını getirmiş olan tüm Federasyonlar ve GSGM hukukçuları ile katılan çok değerli meslektaşlarımız Avukatlara da teşekkürü bir borç biliyorum.

Nihayet, bu Konferansın tertiplenmesinde büyük yük üstlenmiş olan ve onlar olmasaydı bu organizasyonu gerçekleştirmemizin imkânsız olacağı kanısını taşıdığım Spor Hukuku Enstitüsü Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Sayın Av. Engin Tuzcuoğlu'na, yine Enstitümüz Yönetim Kurulu Genel Sekreteri Üyesi Sayın Av. Emin Özkurt'a; katkı ve mesailerini esirgememiş olan Genel Sekreter Yardımcısı Üyesi Av. Hüseyin Alpay Köse'ye ve yine Yönetim Kurulu Üyesi Av. Levent Polat'a özellikle teşekkür ediyorum.

Son bir teşekkürü de İstanbul Barosu çalışanı Sayın Ali Yıldız için ifade etmek istiyorum; eğer o olmasaydı, organizasyonun koordinasyonundaki birçok güçlüğü bu kadar kolay aşamazdık. Şayet, teşekkürde unuttuklarımız olduysa, lütfen bana kırılmasınlar, hepsine topluca, tekrar teşekkür ederim.

Av. Kısmet ERKİNER

SPORDA ÖZERKLİK KONFERANSI

İSTANBUL BAROSU

&

SPOR HUKUKU ENSTİTÜSÜ

16 Mayıs 2009

Orhan A. Apaydın Salonu

KONFERANS AÇILIŞI VE PROTOKOL KONUŞMALARI

Av. EMİN ÖZKURT

*Spor Hukuku Enstitüsü Genel Sekreteri,
İstanbul Barosu Spor Komisyonu Sekreteri
(Konferans Sunucusu)*

Sayın misafirler; İstanbul Barosu'yla Spor Hukuku Enstitüsü Derneği'nin birlikte düzenlediği "Sporda Özerklik Konferansı"na hoş geldiniz.

Konferansımız iki gün ve beş oturum halinde cereyan edecektir. İlk gün, yani bugün (Cumartesi) açılış konuşmalarından sonra iki oturum yapacağız. İkinci gün, yani yarın (Pazar) ise üç oturum gerçekleştireceğiz. Her oturumda bir Oturum Başkanı-Moderatörün yönetiminde dörder Panelist size sunumda bulunacaklar ve her oturum sonunda siz, katılımcıların soracağınız sorular ve yapacağınız yorumlar sonrasında panelistler bu soru ve yorumları cevaplayacaklardır.

Ben çok fazla sözü uzatmadan konuya da girmek babında protokol konuşmalarını yapmak üzere Spor Hukuku Enstitüsü Derneği Başkanı Sayın Av. Kısmet Erkiner'i kürsüye davet ediyorum.

Av. KISMET ERKİNER

*Spor Hukuku Enstitüsü Başkanı
Uluslararası Spor Tahkim Mahkemesi (CAS) Üyesi*

Sayın Baro yöneticilerim, çok değerli akademisyenler, spor federasyonlarımızın seçkin başkanları ve temsilcileri, basınımızın değerli mensupları, sayın meslektaşlarım, hanımefendiler, beyefendiler; Spor Hukuku Enstitüsü'nün İstanbul Barosu'yla birlikte ve onun sponsorluğunda tertiplemiş olduğu Sporda Özerklik Konferansı'na hoş geldiniz.

Konferansımızın ülkemiz sporu için iki bakımdan önem taşıdığı kanısındayım.

Birincisi, özerklik ve bilhassa spor federasyonlarının özerkliği konusunda, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü'nün (GSGM) tertiplemiş olduğu bir dizi bilgilendirme toplantıları dışında tarafsız bir ihtisas kuruluşu olan Enstitümüzle ülkemiz hukukçularının en önemli kesimini temsil eden Baromuzun ilgili bütün kesimleri bilimsel bazda aydınlatmak amacıyla objektif olarak bu konuyu ele almış olmasıdır.

İkincisi, bu Konferansın iki gün boyunca burada ortaya konulacak olan bilgi, görüş ve tartışmaların, sonrasında da yayınlanacak olan kitabının Türk spor hukukuna yeni bir kilometre taşı oluşturacak olmasıdır.

Bu konferans ile öne çıkan bu iki konudan önce, "*SPOR HUKUKU*"na biraz değinmek istiyorum.

Bilindiği üzere spor hukuku dünyada genç bir hukuk disiplini. Genel olarak batılı ülkelerde kabul görmüş olmakla birlikte hâlâ bazı çevrelerde "*spor hukuku mu, spor ve hukuk mu?*" akademik tartışması sürmektedir.

Ülkemizde ise spor hukukunun ele alınışı daha da yenidir. Geçmişini ancak 10 yıl öncesine götürebilmekteyiz. O tarihlerden başlayan spor hukukunu önce ifade eden, sonra da kabul ettirmeye yönelik çabalarımızı hatırlarken Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi'nin (TMOK) merhum Başkanı çok önemli spor insanı Sayın Sinan Erdem'i rahmet ve minnetle anmadan edemeyiz. Bilinmesini isterim ki, rahmetli Sayın Sinan Erdem'in bu konuya inancı ve desteği olmasaydı bugün burada bu konferansı tertipleme aşamasına asla gelmiş olamazdık.

Türkiye birçok konuda olduğu gibi spor hukuku alanında da geriden başlamış olmasına rağmen çok kısa zamanda arayı kapatma sürecine girmiştir.

Türkiye yaklaşık 10'ar yıllık aralıklarla tertiplemiş olduğu spor Şuralarının VI.sı olan "*2008 Şurası'nda daha öncekilerinin gündeminde bulunmamış olan bir ilke imza atmış ve SPOR HUKUKU*"nu ana gündem maddelerinden birisi yaparak önce bir İhtisas Komisyonu raporu oluşturmuş ve sonrasında bu Rapor içeriğini "*Şura Kararı*" haline getirmiştir.

Bu kararlar kapsamında spor hukukunu tescil etmekle kalmamış, bir de tanım benimsemiştir. Bu tanımın doğruluğu, kapsamı tartışılabilir, ancak mevcudiyetiyle bu bilimsel tartışmaları açacak olması bakımından önemli bir aşama oluşturmaktadır.

2008 Spor Şurası'nın kararları arasında bulunan aşağıdaki ifadeyi sizlerle paylaşmak istiyorum:

“Spor hukuku hâlâ bir kısım hukuk fakültelerinde seçmeli ders olarak okutulmakta olup, ana bilim dalı ve ayrıca sporcu sağlığı, spor hukuku, spor iktisadı gibi konularla sporla ilgili alanları içine alan Spor Bilimleri Enstitüsünün kurulması için YÖK’e teklif götürülmesi, spor hukuku konularının yüksek lisans ve tez konusu olarak kabul edilmesi, stajyerlerce hazırlanacak ödev konusu olarak Barolara kabul ettirilmesinin yararlı olacağı görüşü kabul edilmiştir.”

Şuranın yukarıda belirttiğim kararının öne çıkan noktalarını bir kez daha vurgulamak isterim:

- 1- Spor hukukunun ana bilim dalı olması,
- 2- Spor hukukunun da içinde yer aldığı bir SPOR BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ’nün kurulması,
- 3- Spor hukukunun yüksek lisans ve tez konusu yapılması,
- 4- Baro staj ödevleri arasına alınması.

Bilindiği üzere bir vakıf üniversitemiz bunların önemli bir kısmını başlatmış ve halen sürdürmektedir. Spor Hukuku Sertifika Programı’yla başlatılan süreç halen bu alan ve yakın alanlarında sürdürülmekte, ayrıca yüksek lisans konusu olarak da benimsenmiş bulunmaktadır.

Bu üniversitemizde kurulan Spor Hukuku Araştırma ve Uygulama Merkezi’nden esinlenen başka devlet ve vakıf üniversitelerimiz de YÖK nezdinde girişimde bulunmuşlardır. Ancak YÖK’ün bir süredir benimsemiş olduğu yeni merkezler kurulmasına izin vermeme politikasına takılarak bu girişimlerini gerçekleştirememişlerdir. Bu durumun spor hukukunun gelişmesinde zaman kaybına neden olmaması için Spor Hukuku Enstitüsü Derneği’ni kurmuş bulunuyoruz. İddiamız asla bir üniversite enstitüsü gibi algılanmak değildir, ancak amacımız derneğimize slogan olarak benimsemiş olduğumuz “spor hukukunda aydınlanma” sürecini kesintiye uğratmamaktır. Bize göre bilginin etiketi değil içeriği önemlidir.

Esasen birçok çevre de bizimle aynı görüştedir. Bu tutum devletimizin en yüce katına kadar benimsenmeye başlanmıştır. Basınımızda da yer almış olduğu gibi Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Makamı, Devlet Denetleme Kurulu’na tamamı 394 sayfa tutan 2 Nisan 2009 tarihli bir denetleme raporu hazırlatmıştır. Gizlilik dereceli ve GSGM faaliyetlerinin denetimiyle özerk federasyon uygulamalarının değerlendirilmesi başlığını taşıyan bu raporun Cumhurbaşkanlığı İnternet sitesinde yayınlanmış olan 17 sayfalık özetinde yer alan bir ifadeyi sizlerle paylaşmak istiyorum:

“Spor hukuku alanında ihtiyaç duyulan bilimsel araştırmaların yapılabilmesini ve uzman hukukçuların yetiştirilebilmesini teminen spor hukuku dersinin kapsamının geliştirilmesi ve yaygınlığının sağlanması”

Bu suretle Spor Şurası'ndan sonra Devlet Denetleme Kurulu da spor hukukunu tescil etmiş bulunmaktadır. Bu durumda bundan böyle bizim çabalarımız da anlatmak ve kabul ettirmek değil, gerçekleştirmek yönünde olacaktır.

Spor hukuku hakkındaki açıklamalarıma burada noktayı koyarak biraz da spor federasyonlarının özerkliği konusuna, yani Konferans'ımızın ana temasına değinmek istiyorum.

Bu Konferansı neden tertiplemiş olduğumuzu ve hangi konuların ele alınmasını öngördüğümüzü konuşmacıları kısıtlayıcı olmamak kaydıyla konferans broşüründe açıklamaya çalıştık. Burada bunları tekrarlayarak zamanınızı almak istemiyorum; ancak kısaca Devlet Denetleme Raporu'nda yer alan bazı hususları burada belirtmekte yarar görüyorum.

Devlet Denetleme Raporu spor federasyonlarının özerkliğini sadece GSGM'nin canı istedikçe değiştirerek uyulmasını mecburi kıldığı bir Çerçeve Statü meselesinin çok üzerinde görmekte, bir Anayasa sorunu haline getirmektedir. Bu konudaki raporun iki ifadesini vurgulamak istiyorum;

Birincisi,

"... özerk spor federasyonlarının kendine özgü bir şekilde yapılandırılması ancak Anayasada buna ilişkin değişiklik yapılmasıyla mümkün olacaktır."

İkincisi,

"Başka bir deyişle spor federasyonlarının kamu hukuku tüzel kişisi olmalarıyla birlikte kamu hukuku tüzel kişiliğinin mevcut sınırlarını aşacak şekilde veya özel hukuk tüzel kişileri olmalarıyla birlikte kamu tüzel kişiliğinin sağladığı bazı ayrıcalıklara sahip olacak şekilde esnek bir yapıya kavuşturulmalarının mutlaka Anayasada değişiklik yapılmasıyla mümkün olacağı değerlendirilmektedir" şeklindeki ifadelerdir.

Bu ifadeler spor dünyamızın, GSGM'nin, spor federasyonlarının ve bizlerin, muhtemel bir Anayasa değişikliğine ilgisiz kalmamamız ve Anayasada yer alacak sporla ilgili maddeleri yeni ve gereken kapsam ve içeriği verebilecek çalışmalarda bulunmamız gerektiğini de ortaya koymaktadır.

Eminim ki, bu iki gün boyunca çok değerli panelistlerimizin ve konferans katılımcılarının açıklamaları bu ve daha birçok hususa açıklık getirecek, yürütmeyi ve federasyonlarımızı bundan sonraki çabalarında aydınlatacaktır.

Beni dinlemekte gösterdiğiniz sabır için hepinize teşekkür eder, konferansın bütün kesimlere ve ilgililere hayırlar getirmesini diler, saygılarımı sunarım.

Av. EMİN ÖZKURT

Sayın Kısmet Erkiner'e teşekkür ediyorum. İkinci protokol konuşmasını yapmak üzere Sayın Prof. Dr. Selçuk Öztek'i "*Spor Hukuku Enstitüsü Derneği Eş-Başkanı*" kürsüye davet ediyorum, buyurun Sayın Öztek.

Prof. Dr. SELÇUK ÖZTEK

Spor Hukuku Enstitüsü Eş-Başkanı

Adalet eski Bakanı - TFF Tahkim Kurulu eski Başkanı - Dekan

Değerli konuklar, hepimize hoş geldiniz diyor, sevgi ve saygılar sunuyorum.

Bu iki gün boyunca tamamız özerlik, fakat asıl tamamız spor hukukudur. Genel olarak hukukçuların ve özel olarak Türk hukukçularının spor hukukuna olan ilgisi çok yenidir. Nitekim, ülkemizde sadece son on yıldır spor hukukundan bahsedilmekte ve bu konuda yayın yapılmaktadır. Bütün Dünyada hukukçular, spor ile hukuk arasındaki yakın ilginin farkına 1990'lı yıllardan itibaren varmaya başlamışlardır. Bazı sportif olayların çetrefil niteliği ve önemi, aslında hiç de beklenmedik şekilde, sporun hukuk ve adaletle yakın bir ilgisi olduğunu göstermiştir. Bu ilgi çerçevesinde gözlemlenen bir diğer husus da, Devletin mahkemelerinin müdahalesinin çözüm getirmeye ve barışı sağlamaya her zaman yeterli olmadığıdır. Örneğin bir futbol kulübünü bir uluslararası federasyon ile veya bir bisikletçiyi bizzat kendi milli federasyonu ile karşı karşıya getiren uyuşmazlıklar, bir asırlık bir mevcudiyetten ve gelişmeden sonra modern sporun bir kurallar ve yapılar bütününe sahip olduğunu ve bu bütünün bazen Devletin adli mercilerinin ve hukuk normlarının rakibi olarak ortaya çıktığını göstermiştir.

Sporun evrensel vokasyonu ve uzun zamandan beri devam edip artık yerleşmiş olan uluslararası yapılanması, spor lehine bir yargı imtiyazı (daha doğrusu bir yargı özelliği ve hatta belki de muafiyeti) sağlamaya katkıda bulunmuş ve bunun yanında kamu hürriyetleri sorunları yaratmaya başlamıştır; bu sorunlar, Batı'da dahi, henüz gelişimi tamamlamamış ve tartışılan prosedürler dışında, nihai bir cevap da bulamamışlardır.

Hukuk ve spor arasındaki teorik ve pratik ilişkilerin pek tatminkar olmayan görünümü muhtemelen hukukçuların bu konudaki ilgisinin çok yeni olmasından ve buna bağlı olarak bu konuda, şimdilik, sathi ve yetersiz bilgilere sahip olmalarından da kaynaklanmaktadır. Halbuki, çelişkili görünebilir ama, çok az olay spor kadar çetrefildir, çok az olay tarihe ve toplum hayatına spor kadar mal olmuştur. Bugün, artık, spor olayının

tarihi, sosyolojik ve antropolojik yönden tahliline ilişkin çalışmalar, ortaya çıkan problemlerin çözüme kavuşturulması için hukukçunun vazgeçemeyeceği araçlar olarak kabul edilmektedir.

Spor hukuku terimi hukuk diline girmişse de, anlamı pek de belli değildir. Sporun hukuka ve spor hukukuna çıkardığı problemlerin çeşitliliği ve sayısı, tanım meselesinin pek de kolay olmadığını göstermektedir.

İşte, iki gün boyunca burada spor ve hukuku tartışılacak, sınırlar belirlenmeye çalışılacak, tanım gayretlerine tanık olunacak, bu bağlamda özerklik gibi son derece kaypak ve tartışmalı bir konu ele alınacaktır.

Zannederseniz, Devlet Denetleme Kurulunun GSGM'ye ilişkin Denetleme Raporundaki şu gözlemler, spor organlarının özerkliği konusunda ülkemizin daha kat'edecek çok yolunun bulunduğunu açıkça göstermektedir:

"...gelinen aşama itibarıyla özerkleşme ile ilgili beklenti ve amaçların tam anlamıyla karşılanabilmesi için özerk spor federasyon statüsünün yeniden değerlendirilmesi gerektiği düşünülmektedir. -Başka bir ifadeyle, hukuki statülerindeki belirsizlik yanında; özerkliğin tanımından, teşkilat yapılarına kadar; seçim ve temsil sistemlerinden, mali yapı ve denetim sistemlerine kadar önemli bir dizi yapısal sorunlar yaşanan ve sonuç itibarıyla merkezîyetçi bir yapı ortaya çıkaran Özerk Spor Federasyonları uygulaması yeniden gözden geçirilmelidir...-Hukukumuzun mevcut sistematiği içerisinde, özerk spor federasyonlarının kamu hukuku tüzel kişisi mi, yoksa özel hukuk tüzel kişisi mi oldukları tartışmalıdır. Bu durum, gerek uygulamaya ilişkin iş ve işlemlerde gerekse yargı mercilerine intikal eden hususlarda özerk federasyon uygulaması ile ilgili ciddi sorunlar ortaya çıkarmaktadır. Aynı zamanda, özerkliğin tanımı ve içeriği ile ilgili tereddütler oluşturmaktadır...hukuki statünün net olarak belirlenememesi sorunu yanında; idari ve mali özerklik ile teşkilat yapılarının iyi tanımlanmamış/tasarlanmamış olmasından dolayı özerk federasyonlar beklenen amacı gerçekleştirmekten uzak merkezîyetçi yapılara dönüşmüştür..."

İşte, bu uzun ve zor yolda, Spor Hukuku Enstitüsünün düzenlediği bilimsel toplantı mesafe alınmasına ufak da olsa bir katkıda bulunursa, Derneğin toplantıyı düzenlerken hedeflediği amaç gerçekleşmiş olacaktır.

Şu halde, burada, iki gün boyunca bir spor hukuku şöleni söz konusudur. Bu şöleni hazırlamış olan, başta sayın Kısmet Erkiner olmak üzere bütün Spor Hukuku Enstitüsü mensuplarına teşekkür ediyorum. Her zamanki anlayış ve nezaketleriyle, toplantının düzenlenmesine aktif olarak katkıda bulunmayı kabul eden İstanbul Barosu Başkanına ve yetkililerine sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum. Nihayet, tebliği ve

müdahaleleriyle spor hukukunun oluşturulmasına katkıda bulunacak olan katılımcılara şükranlarımı arz ediyorum. Saygılarımla.

Av. EMİN ÖZKURT

Sayın Prof. Dr. Selçuk Öztekin'e teşekkür ediyorum. Son protokol konuşmasını yapmak üzere Sayın Av. Cesur Kılınç'ı (İstanbul Barosu Yönetim Kurulu Üyesi) kürsüye davet ediyorum, buyurun Sayın Kılınç.

Av. CESUR KILINÇ

İstanbul Barosu Yönetim Kurulu Üyesi

Değerli katılımcılar, değerli meslektaşlarım; İstanbul Baromuzun Spor Hukuku Enstitüsüyle ortaklaşa düzenlediği Sporda Özerklik Konferansına hoş geldiniz.

Tüm dünyada ve Türkiye'de spora ve sportif faaliyetlere olan ilginin gittikçe artmasıyla spor, bireylerin çeşitli nedenlerle yaptıkları bedensel bir faaliyet olmaktan çıkarak günümüzde dev bir endüstriye dönüşerek ülkelerin ekonomik ve siyasal yaşamını etkiler hale gelmiştir. Bugünkü konumuzsa, bu devin bir parçası olan sporda özerklidir.

Esas olarak bir idare hukuku kavramı olan özerklik sözlük anlamı itibarıyla muhtariyet, otonomi anlamındadır. Bu konu bu konferansın değerli panelistleri tarafından etraflıca incelenecektir. Sporda özerklik kavramıysa spor faaliyetlerinin ve yönetiminin devlet egemenliğinden çıkarılarak bağımsız ve özerk bir yapıya kavuşturulması ve bu konuda sporu ilgilendiren mevzuatta gerekli değişikliklerin yapılmasıdır. Uygulama ve ilgili mevzuatta spor federasyonlarının devlet yönetimi ve denetiminden çıkarılarak karar alma, bu kararları uygulama ve denetleme bakımından özgürlük ve serbestlik kazanmalarını ifade etmek üzere özerklik kavramı kullanılmaktadır.

Tanımından da anlaşılacağı üzere özerkliğin idari ve mali iki boyutu mevcuttur. İdari özerklik özerk kuruluşun kendi organları aracılığıyla serbest olarak karar alabilmesini ifade etmektedir. Buna göre bir kurumda yönetimin atamayla değil de, seçimle işbaşına gelmesi özerkliğin bir ön koşulu olarak kabul edilebilir. Mali özerklikse özerk kuruluşun ayrı mal varlığına sahip olabilmesini ve kanunların öngördüğü esaslar çerçevesinde kendi organlarının kararlarına dayanarak harcama yapabilmesini öngörmektedir. Mali özerklik özerk kuruluşun kendi kaynaklarından serbestçe yararlanarak kendi harcamalarını yönetmesi durumudur.

Türkiye'de çeşitli dönemlerde sportif hizmet ve faaliyetlerin daha etkin, daha hızlı ve daha ekonomik yönetilmesi amacıyla özerklikle ilgili birtakım

çalışmalar yapılmasına rağmen somut ilk adım ülkemizde diğer spor dallarına göre çok daha fazla ilgi gören futbolda atılmış ve 17 Haziran 1992 tarihinde kabul edilen 3183 sayılı Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki Kanunla futbol federasyonu özerklik kazanmış ve Türk sporunu tek başına yöneten kamu kurumu olan Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü'nün bünyesinden ayrılmıştır.

Daha sonra 5105 sayılı Kanunun 3289 sayılı GSGM Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna eklenen "özerklik" başlıklı Ek 9. maddesiyle GSGM bünyesindeki diğer spor federasyonları da kanunda öngörülen şartların yerine getirilmesi durumunda özerklik yolu açılmış, bunun neticesinde 59 federasyondan 54'ü özerk bir statüye kavuşmuştur.

Ancak ülkemiz spor mevzuatında yer alan düzenlemeler ve bu düzenlemeler çerçevesinde gerçekleşen uygulamalara bakıldığı zaman ülkemizdeki mevcut özerklik yapısının birçok yönden eleştiri ve tartışma konusu olduğu söylenebilir. Bunlardan bazıları şunlardır: Özerk federasyonların denetiminin genel kurul tarafından seçilen denetim kurulunca yapılması, bağımsız dış denetim yapılmaması ve bunun sonucu tartışma konusu olan şeffaflık futbolun diğer özerk federasyondan imtiyazlı bir halde ve ayrı bir kanunda düzenlenmesi, dünyadaki genel uygulamanın aksine özerk federasyon kararlarına karşı devlet yargısına başvurunun mümkün olmaması, özerk federasyonların genel kurulunda GSGM temsil oranının fazlalığı, özerk federasyona bütçeyle ilgili GSGM ve Maliye Bakanlığı'nın geniş yetkisi, ayrıca özerk federasyonun mevzuatındaki eksiklik ve uyumsuzluklar.

İşte tüm dünyada uluslararası spor federasyonları tarafından da benimsenen özerklik modeli tüm yönleriyle Baromuz ve Spor Hukuku Enstitüsü tarafından ortaklaşa düzenlenen bu konferansta değerli uygulamacı ve akademisyenler tarafından tartışılacaktır. Bu tartışmaların ülkemizde özerkliğin gerçek anlamda yerleşmesine ışık tutacağı ve ülkemiz sporuna çok katkı yapacağı kuşkusuzdur.

Bu arada bu konuda yoğun bir faaliyet içinde olan Spor Hukuku Enstitüsüne ve bu panele katılma lütfünde bulunan tüm katılımcılara tekrar teşekkür eder, hepinize hoş geldiniz derim.